

Sarıkamış faciasının 104. yıldönümünü içimiz kan ağlayarak anıyoruz. Gene de milletçe bu olaydan doğru dürüst bir ders çıkarabildik mi kuşkuludur. Sarıkamış'ta Rus ordusunun karşısında Osmanlı ordusunun ağır kış şartları karşısında donarak karlara karıştığını, kurda kuşa yem olduğunu, bunun nedeninin de Enver Paşa'nın maceracılığından, hayalciliğinden kaynaklandığını bile bilmeyenler var.

Ya, Birinci Dünya Savaşı'na imparatorluğun nasıl ve niçin katıldığını bilen ve bundan ders çıkaran kaç kişi var? Dört yıl çeşitli cephelerde pek çok çarpışmanın yapıldığı bu hengâmede Çanakkale ve Kutülamere dışında kazanılan bir başarı yok. Devletin bütün kaynaklarını cepheye sürerek kazanılan o Çanakkale ki, hem çok pahalıya oturmuş, hem da savaşın sonunda Müttefikler bu boğazı ellerini kollarını sallayarak geçmişti.

Birinci Dünya Savaşı'na katılmanın devlet için büyük bir yıkım getireceği daha baştan belli değil miydi? Orduyu modernleştirme hareketine devam etmek, ülkeyi bayındırlaştırmak, eğitimde yeni hamleler yapmak ve böylece devlet ve milleti demokrasi temelinde güçlendirmek yerine, Türkiye'yi aç kurtların önüne atmak hangi stratejinin ürünüydü?

Bu savaşa girmek için ne Meclis'in hatta ne de hükümetin bir kararı olduğunu biliyor musunuz? Hatta hiçbir devletin Türkiye'ye savaş ilan etmediğini, Türk-Rus savaşının Enver Paşa'nın gizli bir emriyle çıkarıldığını biliyor musunuz? Gözü kapalı savaşa girerken onun güvendiği güç Almanya idi. Emperyalist sofrada yer almak isteyen Almanya'nın da öteki emperyalistlerle başa çıkacak bir gücü yoktu.

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordularının yönetimi Alman kurmaylarına teslim edilmiş bulunuyordu. Türkiye o dört yıl içinde Almanya'nın bir uydusu haline gelmişti ve eğer savaş Almanlar kazansaydı, Türkiye Almanya'nın sömürgesi haline gelecekti. Gerçeği gören tarihçiler bunu itiraf ediyorlar.

Bu öyle bir boğazlaşmaydı ki, yalnız cephelerde karşı taraf askerleriyle boğuşmakla kalmadı, düşman ayağı değmemiş Anadolu da sorumsuz çetelere verilen emirlerle bir mezbahaya çevrildi. Yüz yıl sürecek bir ırkçılığın kuvvetli temelleri atıldı. Ne var ki yurttan sürülüp çıkarılanların ve bir daha geri dönmeleri için gayri insani muameleye uğrayanların mallarıyla burjuvazimizin temelleri atıldı.

Kafkas Dağlarında, Kanal, Yemen, Irak ve Suriye çöllerinde, Galiçya'da ölen, sakat kalan, tutsak düşen yüz binlerin hesabını kim verecekti? Rezil bir ateşkese razı olduktan iki gün sonra bir Alman torpidosu ile Teşkilatı Mahsusa'nın bütün evrakını da yakarak veya yanlarına alarak başkentten sıvıştılar. Meşru bir vatan savaşı yapan insan milletine hesap vermekten niçin korksun?

BİR KÖYDEN 45 ŞEHİT

Savaş boyunca askere alınan 2.850.000 kişiden mütareke imzalanınca elde kalan 560 bin kişi idi. Gerisine ne oldu? 500–600 bin ölü, hasta, kaçak, kayıp ve diğerleri 1.565.000 kişi...

Bunlardan 35.000'i aldığı yaralarla, 240.000 hastalıktan, 400.000'i iyileşmeyen yaralardan ötürü öldüler. Bu sayıları veren Yusuf Hikmet Bayur'un, Türk İnkılâbı Tarihi kitabının III. Cilt, IV.

kitabında (s. 787) anlatıldığına göre devlet, Doğu'daki Üç ilden savaş işlemleri yüzünden veya mülteci olarak 500.000 nüfusunu kaybetmiş. 800.000 Ermeni ve 200.000 Rum da öldürme ve tehcir yüzünden veya amele taburlarında ölmüştür.

Bu facia sahnesinden benim köyüme düşen nedir?

Beyceli köyünden Birinci Dünya Savaşı'na tam 85 kişi alınmış, Bunların 45'i şehit olmuş, 40 ise köyüne dönebilmiştir. 15 Ocak tamamen sönmüştür.

SON PİŞMANLIK FAYDA ETMEZ

Bir ülkenin kaderi tek bir kişinin emir ve heveslerine bağlanırsa bu milleti büyük tehlikeler bekler

SARIKAMIŞ'IN YILDÖNÜMÜNDE...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 09 Ocak 2019 07:56 -

diye boşuna söylemiyoruz. Bize bunu acılarla yoğrulmuş bir tarih hatırlatıyor. “Yurtta barış, dünyada barış” ilkesi, savaşların acısını çekmiş ve bundan ders çıkarmış bir milletin ilkesi olmuştu? Ya şimdi?

Yanlış yolda gidenlerin elini kim tutacak? “Yapma! Tehlikeli yoldasın!” diyecek? Türkiye Parlamentosunun çoğunluğu bu kabiliyetten yoksundur. Birinci Dünya Savaşı'nın yenilgiyle bitmesinden sonra içerde kalanların “Vallahi ben yoktum, karşı çıkmıştım” diye yeminler etmesi gibi, iş işten geçtikten sonra pişmanlık ne işe yarayacak?

Bakın, ihtirası boyundan büyük birkaç İttihatçı yüzünden girilen Birinci Dünya Savaşı, Türkiye'ye nelere mal oldu? Büyük toprak parçaları elden çıktı bir, ölenler nedeniyle ocaklar söndü, çocuklar yetim kaldı iki, asker kaçakları nedeniyle dağ taş eşkıya doldu ve güvenlik kalmadı üç, salgın hastalıklar askeri ve milleti kırdı geçirdi dört.

Dahası var: İtilaf devletlerinin Türkiye'yi parçalama niyetlerine zemin hazırladı, işgallere neden oldu. Hükümetin başına Damat Ferit gibi işbirlikçiler musallat etti. O savaş, halkın askerlikten nefret eder hale getirilmesi nedeniyle Kurtuluş Savaşı'nda uzun süre düzenli bir ordu kurulmasına engel oldu.

Neyse ki, hiçbir millet uzun süre esareti kabul etmez. Türkler de var olan dünya şartlarını ve milletin birikimini değerlendirerek bir hayli can ve mal kaybına da mal olsa bağımsız bir devlete sahip olabildiler.

Ama bir kısım maceracılarımız hâlâ tarihten ders çıkarmamış görünüyor. Birinci Dünya Savaşı'na girilmesinin zorunlu olduğunu, Enver Paşa'nın iyi bir iş yaptığını ileri süren, üstelik gündemde olan yeni savaşların da Birinci Dünya Savaşı gibi bir “Vatan Savaşı” olduğunu ileri sürerek milleti “Başkomutan” etrafında kenetlenmeye çağırarak yazılar yazıyorlar...

Bu millete hiç rahat yüzü göstermeyecekler mi Allah aşkına?